

Ҫәнтерү ялавә

1944 ҫулхи ҹу уйәхән 5-мәшәнченпә тухаты

Муркаш район ҳаҹачә

36 (7997) №

*

Юн кун, 2012 ҫулхи ҹу (май) уйәхән 16-мәшә

*

Хаке ирәклә

«Маттуррисен ёңепе паллашма қамаллә»

Ҫакан пек пәтәмләтү түрә ҝәске калаңура ЧР хай тәллән сүрекен машинәсемпә ытти техниканә пәхса тәракан патшаләх инспекциян ертүси В. Димитриев. Иртнә шәмат күн Владимир Павлович район администрәцийн пусләхән сүмәпә В. Ананьевна райони нумай пәрлешүллә ҳүснәләхсенче, Ярославка Юнкә ял тәрәхәсендә хресчен (фермер) ҳүснәләхсенче пулса унти ҫурхи ака-суха ёңесемпә паллашәр.

«Свобода» ял ҳүснәләх производство кооперативен ёңесемпә ҫак күн ләш канима пәлмәсәр үй-хирте ёңсләтчә.

— Механизаторсемпә водительсем тата үй-хир ёңесемпә пәр чәмәрә пәрлешсе вай хуни ҫурхи үй-хир ёңесен планне пурнәца әнәцәлә кәртме пуллашты. Никам та ума лартнә тәллевенчен пәрәнса ёңен ютшанса тәмәстү, — терә 1-мәш

үй-хир бригадин бригадир К. Яриков. Унан сәмахәсемпә эсир сән ўкерчәкә куракан ака-семпә механизаторсем тә килешрә. «Ҳүснәләхән ыранхи тәрекә эпир паян кашни хайән ёң вырәнәнече елле вай хунипе түрәмәнече չыханнине әнапатнәр. Ҫавәнпа ҫурхи күнри пәр саманта та сая ярас килмest», — терә юлия Пугачевәпа Галина Степанова ака-сем (сән ўкерчәкә виссәмәшпе тәвәттәмәшсем) пәрле ёңсләткен К. Перлована, Л. Григорьевана, Г. Кирничникована, Е. Соловьевана ырәнла палләтса. Бәсөн сәмахәсеме ышынсанча чәрәкә ёмәршер ҫур акине хутшынан Герман Алжировна Меркурий Димитриев механизаторсем тә (сән ўкерчәкә сулахайрисем) пәр-пәрне пәхса ёшә күлә парнелерә. (Веңе 3-мәш стр.)

Экзаменчен – шутлә күнсем

Вәренү

11-мәш класра вәренекенсен кәсех чи хәрү тапхар пүсләнать. Патшаләхән пәрлехи экзаменчен сүттә күнсем юлчә.

Пирен райони 257 выпускникән, вәсенчен тәвәттәш – малтанхи сүлсөнчө вәрене тухнисем, կәсал алла аттестат илмelle.

Яланхи пекх патшаләхән пәрлехи икә экзаменне – вырәс чәлхипе тата математика – кашнийнече тытмалла пүлә. Экзаменсем хай күнсем иртесине ҹирәпләтнә. Вәсен ўйәркә ҹапла:

майән 28-мәшәнчө – информатика тата ИКТ предметчә (3 ача), биологипе (76), историпе (53) Етәрне ху-

линчи 3 № вәтам шкулта; майән 31-мәшәнчө – вырәс чәлхипе (257) Муркаши вәтам шкулта; июнен 4-мәшәнчө – химипе (34), ақалчан чәлхипе (4) Күкеңри 1 № вәтам шкулта;

июнен 7-мәшәнчө – математика – (257) Муркаши вәтам шкулта;

июнен 13-мәшәнчө – физика – (64), обществознанипе (140) Муркаши вәтам шкулта;

июнен 16-мәшәнчө – географипе (6), литературәпа (1) Күкеңри 1 № вәтам шкулта.

Резерв күнсемене 53 выпускник экзамен тытасси халех паллә: вәсем сүйласа илнә экзаменсем пәр күнра иртнәрен. Сәмахран, 11-мәш класра вәренекен физикапа тата обществоз-

нанипе экзамен тытма палләтнә. Кү экзаменсем пәр күн иртесе. Вәл пәр экзаменне ҫирәпләтнә күнра тытать, теприне – резерв күнәнчө. Күнсәр пүснә тата обязательнай пәр предмета патшаләхән пәрлехи экзамененче «иккә» илнисем тә ҫав «иккән» резерв күнәнчө түрләтиме пултараң. Экзамена иккәмәш хутәнчә тә тытый-масан шкултан вәрене тухнине ҫирәпләткен справка парассә. Сәмах май каласан обязательнай предмет-семпә иккәшнепе тә экзаменра «иккә» илнә пулсан алла аттестат лекмest. Апла пулсан пурнәсан анлә ҫүлә ҫине тухма хәтәрләнекенсен экзаменсемчен юлнә күнсемене кашни минута хакламалла.

Н. НИКОЛАЕВА.

“Ачаләх ячәпе, ачаләхшән”

Пархатарлә ёң

Майән 11-мәш тәлне республикара "Ачаләх ячәпе, ачаләхшән" ыр кәмәлләх марафонен пухмачи укса каләшә тәвәттә миллион тенкәрен қасн. Укса-тенкә пуллашәвә үйәрнисеге пүснә тәрән түрәлә.

Ҫак пархатарлә ёңре кашни организаци, предприяти, учреждени, үйәрм ҹын хайән түпине хывма пултарать. Үрә туни ырәпах таврәнат тәсәххүр халәхра. Анчах, шел пулин тә, Муркаш районе халъләхе ҫак пысак пәлтерәшлә ёңре пысак пүсаруләхпах палләраймасы-ха. Паянхи күн тәлне пирен райони А. Чернова кәна пәр пин тенкә ытла укса күсарнә. Үрә кәмәлләхпах палләрнәшән ѡна тав сәмахә калас килет. Ыттисем тә унран тәсләх иллесе шанәпәр.

Р. ИЛЛАРИОНОВА.

Ҫырәнтару – 2012

ХАКЛÄ ВУЛАКАНÄM!

Районти «Ҫәнтерү ялавә» ҳаҹата июльтен илсө тәма малалла ҫырәнтараңтараңсә. 6 уйәхә ҫырәнмалли хак – 204 тенкә.

Вулакансене пәлтернәччә, июль үй-әхәнчен шамат күнсемене ҝаларәм хальхи пек 6 страница-мар, 8 страница-мар тухма пүсләт.

Райхаҹат редакцийә.

Муркаш район ҳаҹачә

Ҫур аки – 2012

Акара ёң вәрет қана

Районти пәрлешүллә тата хресчен (фермер) ҳүснәләхенчи ҫер ёңченә уяр күнсем кашни сөхетне үй-хирте ирттерет. Ҫу уйәхән 15-мәш тәлне районти пур харләрләх формиллә ҳүснәләхсем ҫуртисене акма 8 пин гектар ытла (60 процента яхән) ҫер хатәрләнә.

Районти ҫер ёңченесем ҫак күн тәлне ҫурхи культурасене пәтәмлә 5731 гектар ҫинче (50 процента) акса ҳәварнә. Ака ёңсөнене «Восток» ҳүснәләхпх «Колос» чикәллә յавапләхлә общество-вәра тата А. Пихтеровән хресчен (фермер) ҳүснәләхнән вәсленә. Виçсәмәшсем ҫуртисене 280 гектар акса ҳәварните ака планне 215 процента пурнәсланы.

Ака ёңсөм ҫаван пекх паян «Путь Ильича» агро-фирмәра, Чкалов яч. хис. кооператива, «ВаSem» тата «Бездна» чикәллә յавапләхлә общество-вәсендә, А. Толстов хресчен (фермер) ҳүснәләхнән юлаши گектарсем ҫине күсрәс.

Ҳүснәләхсем пәр ҫул ўсекен күрәксене пуре 400 гектар ытларах акса ҳәварнә. Ку вәл палләртнин 30 проценчә.

А. БЕЛОВ.

Эпир ҫурхи ака-суха ёңсөнене вәслерәмәр

«Восток» ял ҳүснәләх производство кооперативен хисеплә յәңченесем! Иртнә тунти күн, ҫу уйәхән 14-мәшәнчө, ҫурхи илемпә тата кайәк юррип тулна күн пәр чәмәрти пек ёңлесе ҝаңалхи ҫур аки ёңсөнене вәслерәмәр. Пәләтәп, ҫакәншән эсир кашних саванатәр. Ҫаванпа та сирән маттурләхәрә тәхәртесе чөртлә ҫур аки ёңсөнене әнәцәлә вәсленә ятпа пурсара та саламлатәп.

Ҫурхи үй-хир ёңсөнене тишкәрнә май ҫер хатәрлес-сипе тәрәшүллә пулнә Д. Быковна Р. Васильева, тырә имсамласа хире ҝаңарнә В. Самойлова бригадине, хире ёңлекенене вәрләхпх тата удобренине вәхәтәра ти-вәстәрнә В. Пушкинна Н. Шариков водительсем, ака агрегаче յәсленә А. Артемьевна, В. Никитина, Ю. Алексеева, В. Наумова, тусанран тата йывәр ҫерен ҳәрамас-сар вай хунә Б. Иванов, Н. Смирнов, Н. Порфирьев, В. Гаврилов ака-семене үйрәм тав сәмахә калатәп. Механизаторсем хүшнинчи ёңсөнене йәркелесе пынә С. Наумов мастер-наладчикан тәрәшүлләх тә күрәмлә пулчә.

Эсир пәр ыышпа тәрәшүллә յәслени ҝәске вәхәтәра 225 гектар ҫинче хәрәслә майпа ҫуртисем акса ҳәвар-ма пулләшрә.

М. ШИШОКИН,

«Восток» ял ҳүснәләх производство кооперативен ертүси.

Иышану

«Зарница» тата «Орленок»

Район администрийн пусләхен 2012 ҫулхи майән 11-мәшени 429 № ыышанәвәп ҫарпәк армеецсен юхәмән финални «Зарница» тата «Орленок» райони финални ҫарпа спорт вай-йисене 2012 ҫулхи майән 18 – 19-мәшәнчө ирттерме палләртнә.

Ҫарпа спорт вай-йисене ирттерме йәркелү комитетне ҫирәпләтнә. Әна район администрациин вәрентү, ҫарпәкен политики тата физкультура спорт пайен пусләхә 3. Дипломатова ертсе пыраты.

Ҫарпәк армеецсен юхәмән «Зарница» тата «Орленок» райони финални ҫарпа спорт вай-йисене Муркаш шкулән территорийнене йәркелеме пәхнә.

Хамәр инф.

Информаци күнө

Умра – ҫу күнәсем

Районта черетлә информаци күнө паян ирттә. Палләнтә, информаци күнәнчө сүтсе явма пәхнә ытласынен пәри шапах ҫу күнәсемпә, шкулсане вәренекен сүллахи канавне йәркелессипе չыханнә. Күн па-рлех информаци үшкәнене йәркелекен тәл пулсане ҫул сүтмен ҫарпәкен прависемпә ирәкләхәс-сөнече ти-вәстәрсес, չемесемпә ачасене ирәк-сөрләссинчен, вәсемпә хәрхенүсәр пулассинчен тата преступленилле тапәннассинчен хүтәлесси, политика реформи тата Чаваш Республикин законодательствине федера-ралла законодательствапа килешүллән йәркелесси пирки тә сәмәх пыраты.

Информаци үшкәнене Оринин, Турай, Москакасси, Хорнуй, Мән Сентәр ял тәрәхәсендә сүтмен, ҫынсөнене хәйсендә интересләрекен ытласынен ыышанна պалләтәс. Республикарн килекен үшкәна Раңсей Федерацийн Юстици министрствин Чаваш Республикинчи управленийн пусләхә Д. Сержантов ертсе пыраты.

Хамәр инф.

Полицин районти пайенче

Вунна хысцсан килте пулмалла

Майан 20-мешеччен пириен района «Условник» операци пырать. Вунна куна таслакан профилактика мероприятий вахтёнче условла майпа айапланы суп ситетен ҫамрәксене төрбессө. Каҳи, сөрлеме редисене суп ситетен нисемле ёслекен инспекторсем кана мар, уголовл шырав уйрәмән специалистесем та, полицин участоки уполномоченайесем та, ёс тавакан уголовл инспекции ёченесем та хутшанацсе.

Условла майпа айапланы ҫамрәксене каҳи вунна сехет хысцсан обществаляла выраненче пулма юрамаст. Пёр сәмакпа каласан – килте лармалла. Судда ҫирәплетнә ѹеркене пәссан вара наказание улштарма та пултарацсе.

Н. АНДРЕЕВА.

Тавах сана, сёнерүсө хәр-салтак!

Пирен истории

Вахт хәварт иртет: Аслә Сөнтерү тунәранна кәсал 67 суп ситет ёнтә. Ҫак – пирен истори. Ҫаванна та хаяр вәрца аса илмесэр, пус хунисене,

Иыхрав

Шахмат фестивалे

Майан 26-мешёнче Ильинка ял тархёнчи Куцкин ялёнче шахмат фестивале иртет. Фестивале пирен районти шахматистсем кана мар, күршөри Эләк тата Етәрне районенчии шахматистсем та килессө.

Фестивале ѹеркелекен тата унан спонсор – РФ халәк сүтөс отчични, Чаваш Республикин тава төвшөлөр учителе Илья Кабуркин тата унан семий.

Редакци почтинчен

Хәнара Раиса Сарпи пулч

Пирен шкулта хәнара Раиса Сарпи пулч. Хәйен көнекипе паллаштарч, унти хаш-пәр сәвва илемлән вулласа сассипе тыкана илч, музыка учитеle Виталий Анатольевича пәрле юрларе.

Ярапайкассинчи ватам шкулти көсөн классенче вәренекенсем палла поэта чаваш халәхен юрри-ташшипе, вәл ырынна илемлә сәвасем вуланипе көтсө илч.

Прогноз погоды

	среда 16 мая				четверг 17 мая				пятница 18 мая			
Местное время	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00
Облачность %												
Осадки мм												
Температура °C	+8	+13	+20	+13	+9	+18	+24	+16	+12	+19	+24	+17
Давление мм	754	754	753	751	751	751	750	750	752	752	753	752
Влажность %	64	47	28	57	70	54	32	58	71	55	32	58
Ветер м/сек	3	4	4	3	2	2	2	3	2	3	3	3
Солнце восход / заход	B	B	B	B	B	Ю-В	С-В	B	B	B	B	B
Луна восход / заход	04:36	21:01			04:35	21:03			04:33	21:05		
фаза	02:45	16:14			03:00	17:24			03:18	18:34		

Муркаш районенчии «Сөнтерү ялавё» хават

УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:

Чаваш Республикин Культура, национальносен ёсесен, информации политикин тата архив ёсөн министерстви.

ЧР Культура, национальносен ёсесен, информации политикин тата архив ёсөн министерствин «Муркаш районенчии «Сөнтерү ялавё» хават редакциони» автономи учреждени.

Ыйту – хурав

Больничный пирких

Хаçатан иртнө номересенчен перинче больничный хүчесене парас йөркө улшанни пирки вулласа пәлтәм. Анчах та манан пер ыйту суралч: «Больничный хутне түрх вун пилек кунлах парас-и?»

Н. СОЛОВЬЕВА.
Ыйту – хурав:
Больничный хутне түрх вун пилек кунлах парас-и?

– Сөнөн йөркө чирлө синна сиплекен врач хай тәллән больничный хутне пәтәмешле 15 кунлах пама пултарать. Каляпәр, малтан сире больничный тәват кунлах пан. Ҫак тапхарта эсир сиплекен ситетменнине сирен врачу больничный хутне тата темище кунлах тәсма пултарать, анчах та пәтәмешле 15 кунран ытла мар.

Больничный хутне 15 кунран ытла тәсмалла пулсан ёна 15-меш кунне врач комиссийе кана ҫирәплетме пултарать.

Н. НИКОЛАЕВА
хатэрлене.

ветерансене

сума

сумас-

кар

юрамаст.

Ветерансемде тыл ёченесем сахаллансах ყырас-и. Оринин ял тархёнчи Мулкачасси ялёнчен Таван ҫер-шыван Аслә вәрсине 142 ын хутшанн, бөсөнчен 79-шё каялла таврәнман.

1923 үлтән сак ялта ҫуралнә Եвгения Федоровна Бычкова телейлисен шутне лекнә – хәр вәрсән киле таврәнман.

Семье асли пулна май килти пур ёче та туманнә унан. Вәрсә пуслансан 18 үлтән хәр колхозра пәрсем пәхнән сөртөнән. Вәрсә пуслансан Ҫар хәрринче окоп та чавнә. Шапах унта ёсленә вахтатра Евгения районенкоматран повестка иллет. Үтти хәрсемпе

пәрле Шупашкар тархёнчи вәрмантан ҫар заводне

хураллат.

1943 үлтән ҫурәм хәре

Хусан хулине илсе каяс-и

те пуслас-и ҫар ёсне

вөрентме: пәшшалтан пеме,

хүрәмпа шума...

Пәтәмех тәплә вөрентнә.

Вөрөнү хысцан Евгения

184-меш полкри 64-меш

батальонта ҫар тивесне

малалла пурна-сать. Ӑна

ефрейтор звани па-са-с-и.

1945 үлтән вәрсә ҹар-

рәнсан аши демобилиза-

цилес-и. Киле таврәнсан

1947 үлтән вәрсән тав-

рәннә Антип Трифонович

Бычкова пәрлеше 8 ача

суратса ўстере-с-и.

Мәшәрә пурна-с-ан вәхт-с-ар

үйрәлсә каять. Ҳалә Евгения

хинеме көсөн ывәлән

семийе пурнать. Ахаль

лармасы 89 үлтән ын-

пүртәнче кинеме төрлөн

кавирсем ҫинчи чечексем

чөрөекек курән-ас-и.

Евгения Федоровна

пысак хиселе тивес-и.

Вәл – ялти ятлә-сумлә ын,

ытти-семшән ырә тәсләх

вырән-нене.

Эпир вәрсәра пус-

хинене хин-ас-ан та манас-

сук. Мулкачассинчи би-

блиотека пунктэнче та ақ-

«Аслә Сөнтерөв 67 үл-

тап кәнеке выставкине

иеркелерәмәр. Михаил

Леонтьевич Фомин вәрсә

участнике та төл пулу

пулч. Мулкачасси клуб-

бене вәрсәра паттәрән

пус хүнә ентешем ҫинчен

хатэрлене стенда

сөнөтәрәмәр.

Ю. УТКИНА,
Мулкачассинчи
библиотека пункч
библиотекаре.Организация реализует сред-
ства защиты растений, препараты
дотируются, скидки. Телефон в
Чебоксарах: (8352)230-500, 8-900-
333-5102.18 мая с 8 часов в районном Доме
культуры Ульяновская обувная
фабрика проводит выставку-про-
дажу трикотажа и обуви из нату-
ральной кожи производителей
г. Ульяновск, Москва.ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА
от производителя.
Замер. Доставка бесплатно.
Низкие цены.
Тел.: 8-987-576-65-62. 8-10.В организацию требуются: то-
карь с опытом работы, автомаляр
с опытом работы, автослесари по
ремонту а/м ГАЗ-66, ГАЗ-53, ЗИЛ-
131, УРАЛ. Тел.: 8-927-665-19-89,
8-909-301-90-73. 3-5.для пайщиков

СОДРУЖЕСТВО
КРЕДИТНЫЙ ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЙ КООПЕРАТИВМАТЕРИНСКИЙ КАПИТАЛ
для покупки и строительства жилья
% СТАВКИ ПО ЗАЙМАМ СНИЖЕНЫЗАЙМЫ
на повседневные целиСБЕРЕЖЕНИЯ
АКЦИЯ "МАЙСКИЕ ПРАЗДНИКИ"
% СТАВКИ УВЕЛИЧЕНЫ

действует с 2 по 31 мая 2012 года

62-6-86
8 900 333 0001с.Моргауши, ул.50 лет Октября, д.23, 2 этаж
www.kpksodruzhestvo.ru

Төп редакторшан В.Л. ШАПОШНИКОВ.

АДРЕС: 429530, Чаваш Республика, Муркаш ялъ, Мир урамъ, 9А сурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: төп редактор - 62-1-36, явлап секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35,
пайсем: общество пурнаш пайе - 62-2-82, экономика тата социалла пурнаш пайе - 62-1-38.
Факс: 62-1-36; E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru

Сы